

22130071

ESTONIAN A: LITERATURE – STANDARD LEVEL – PAPER 1
ESTONIEN A : LITTÉRATURE – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
ESTONIO A: LITERATURA – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Wednesday 8 May 2013 (morning)
Mercredi 8 mai 2013 (matin)
Miércoles 8 de mayo de 2013 (mañana)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a guided literary analysis on one passage only. In your answer you must address both of the guiding questions provided.
- The maximum mark for this examination paper is *[20 marks]*.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez une analyse littéraire dirigée d'un seul des passages. Les deux questions d'orientation fournies doivent être traitées dans votre réponse.
- Le nombre maximum de points pour cette épreuve d'examen est *[20 points]*.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un análisis literario guiado sobre un solo pasaje. Debe abordar las dos preguntas de orientación en su respuesta.
- La puntuación máxima para esta prueba de examen es *[20 puntos]*.

Teostage **ühe** katkendi kirjanduslik analüüs. Vastake mõlematele küsimustele.

1.

See kõik algas neli-viiskümmend põlve varem hoopis teisiti.

Ta hoiab käes lühikese varrega oda. See on hoolega lihvitud. Ta näojooned on kummalised, nukilised. Ta on karvane. Ta on pisut hirmul. Metsa hääled ei jäänud vähemaks, kuid nad vajuvad kuhugi seljataha, jätavad ta silmitsi vaikusega, mis luurab eespool. Ta vähendab sammu, kuulatab. Kõik tema meeled on valmistunud muutuseks, ootamatu ja ikka veel tundmatu ohu kiireks tõrjumiseks. Ta tuleb sellega toime või ei tule. Aeg-ajalt uurib ta latvade vahelt taevast. Ta imestab: mis kummaline taevast, hoopis erinev sellest, mis seljataha jääb, ta on ju tühi! Tühjust hakkab tasahilju täitma kauge müha. Ta ei ole seda varem kuulnud. Linnukisa. Nii heledat ei ole ta varem kuulnud. Tõuseb tuul, mehe võbisevad ninasõõrmed tabavad erutavat lõhna: ta ei ole seda varem tundnud. Mis sunnib teda edasi, kui kõik kisub tagasi? Keelena pingul, lükkab ta kõrvale viimase sarapuuoksa. Ta ootas midagi, aga seda?

Tema ees häilib mere ääretu süli, ühtaegu vaenulik ja lahe, tõrjuv ja kutsuv, metsast salapärasem, tähistaevast kodusem, ühe maailma lõpp ja veel suurema algus.

Võib-olla jäi sulle märkamata, et su käsi õhus peatus, sammuks tõstetud jalg vaikselt samblasse tagasi vajus. Sel hetkel toimus sinus mingi muutus, mis püsib tänaseni. „Ma kadestan loodusjõude, koski, vulkaane, tuult selle mõju pärast, mis neil inimesele on,“ ütles keegi kunstnik, ja kõigist loodusjõududest on meri kõige võimsam, aga ka inimlähedasem. Viie tuhande aasta eest jõudsime tema äärde, lükkasime kõrvale metsa roheline eesriide ja tardusime paigale. Siis me nüüd oleme, ja kõik me kanname endas mere märke.

Maailmas on vähe rahvaid, kes nii pikka aega on olnud paiksed, ühele asualale truud. Tunneme nimepidi oma allikasilmi ja suuremaid puid, jõekäärusid ja moreeninõlvu, mida nõudlikult mägedeks nimetame, ja igaihe juurde on meil mingi pärimus. Maa kõneleb meiega meie keeles, kuid muidugi ei ole see metsade ega vete hääl, mida me kuuleme, vaid kümnete põlvkondade sosin, nende tööde ja rõõmude, vaevade ja heitluste, tõdede ja vastutõdede kauge kaja. Nii vanal rahval tekib varem või hiljem nostalgiline soov kokku sõlmida katkenud seosed, üritada kahekõnet seal, kus nooremad oskaksid ainult monoloogi nõuda, ja nii oleme kokku kandnud õige suure rahvaluulekogu, vist suurima, kui mõõta rahvaarvu suhtes.

Lennart Meri, *Hõbevalge: reisikiri tuulest ja muinashuulest* (1976)

- (a) Analüüsi mere tähtsust katkendis. Kuidas on merd tekstis esile toodud?
- (b) Iseloomusta fragmendi jutustamislaadi.

2.

Pühendatud
kaerakilele
mulgipudrule
kamale
5 ja
tallinna kiludele

on ka paremaid päevi olnud
mis see üks pits mehele teeb
siia tuleb kipsplaat
10 no olgu
kohvi või teed
mis nüüd mina lihtne inimene
mina tööd ei kard
peab natuke uuema auto omale vaatama kus sa sellega enam lähed
15 vaata et sa võlgu ei võta
savisaar on siga
kremlis käepikendus
pane ära oma raha
kibedal tööajal
20 peeretas nii, et ära tahtis lämmatada
haige
issand sa näed ja sa ei mürista
kuradi sibulavenelane
pribaltika savetski zaapad
25 nagu noaga torgib ära tahab tappa
homme enam ei võta tilkagi suu sisse
viin oli siis neli rubla kaksteist ütle mulle mis ta praegu maksab ah
häbi päris
ühed nõukogude inimesed olime kõik
30 nüüd tuleb otsustada kas vasakule või paremale
mul on tunne et me oleme rahvas number kaks
no kurat seda nüüd küll ei ole
eestlane on laulurahvas
õigel ajal jõudsite liha sai just valmis

Indrek Koff, *Eestluse elujõust* (2011)

- (a) Iseloomusta luuletaja positsiooni luuletuses.
- (b) Kommenteerige pealkirja ja teksti seost. Kas pealkiri on irooniline või neutraalselt kirjeldav?